

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

Ekonomi Basını Buluşması

29 Haziran 2020

DÜNYA

Güven veren ülkeler kazanır

İŞ DÜNYASINDA DİYALOG
Vahap Munyar
vahap.munyar@diunya.com

DİŞ Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı **Nail Olpak**, görüntülü platform üzerinden gerçekleştirdiği sohbet buluşmasında söze COVID-19 sürecinin ilk günlerinden girdi:

- Elbette öncelik insan sağlığıdır ama "işleri askıya alıyoruz" demistik.

Bu dönemin öne çıkan yönetimiyle, 23 Mart'tan bugüne görüntülü platform üzerinden 450 toplantı gerçekleştirdiklerini belirtti:

- **İş konseylerimizle, 157 büyükelçimizle, bakanlarımızla toplantılar gerçekleştirdik. Sektörel buluşmalarda "sanal odalar" da ikili görüşme ortamları da yarattık.**

Bakanlarla gerçekleştiren toplantılarda örnek verdi:

- **Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'la toplantılar yaptık. Ticaret Bakanımız ile 5 kez toplantılarda buluştuk.**

Önümüzdeki dönemde toplantıların yüz yüze ve sanal karışımı süreceğini vurgulayıp, ekledi:

- **İlk dönemdeki toplantılarda önümüzde sorunlar yumağı vardı. Gümrükte bekleyen TIR'lardan krediye ulaşım güçlüğüne, yurt dışında mahsur kalan çalışanlara kadar birçok konu gündemdedi.**

Destekler devreye girdikçe toplantı gündemlerinin de değiştiğini kaydetti:

- **Zamanla daha az sorun, daha çok iş konuşmaya başladık. Geleceğe dönük planlar üzerinde durur olduk.**

Nisan ve mayıs ayında ihracatta yüzde 40 düzeyinde düşüşler yaşandığını anımsattı:

- **Mayıstaki düşüşte bayram**

tatilinin de etkisi vardı. Geçen yıl bayram hazırandaydı. Oradaki baz etkisi de devreye girecek, bu haziran ayında geçen yılın aynı ayına oranla ciddi artış göreceğiz. Kısacası ihracattaki düşüş azalıyor.

Dünyadaki birçok ülkenin ekonomide küçülmeler yaşayacağını altını çizip, sürdürdü:

- **Büyüme açısından Türkiye, ikinci çeyrekte ciddi yara alacak, yani küçülecek. 4'üncü çeyrekte pozitif büyüme bekliyorum. 2020'yi küçük de olsa büyüme ile kapatacağımıza inanıyorum.**

Araya girip **Olpak'a** sordum: -Toplantılarımızda artık sorundan çok iş konuşulduğunu söylediniz. Bu, sorunların çözüldüğü anlamına mı geliyor? Hükümetin destek paketleri yeterli oldu mu?

DEİK ve **İş konseylerinin** 450 toplantısının 300'e yakınına katıldığını altını çizdi:

- **Mayıs ayından itibaren şikayetlerin minimize olduğunu gördüm. "Kısa çalışma ödeneği"nden "işe devam kredisi"ne, "çek kredisi"nden "vergisi ve SGK prim ertelemeleri"ne kadar birçok destek sıkıntılara çare oldu.**

Konuttaki faiz indirimine dikkat çekti:

- **Sektör tıkanmıştı, faiz indirimini ile birlikte hareketlenme yaşandı. Kısacası devletimizin ve hükümetimizin sunduğu destek paketleri ile hızlı geri dönüşler aldık.**

Önümüzdeki dönemin yeni parametrelerinin "güven ve tedarik zinciri" kavramlarının olacağına vurgu yaptı:

- **Bugüne kadar ölçek ekonomisini konuşurken bugün "ulaşılabilirlik ve tedarik zinciri"nin kopmamasını konuşuyoruz.**

Bu konuda şu mesajı verdi: - **Bu sürecin kazananları, muhataplarına güven veren ülkeler olacak.**

Rating kuruluşları, ülkelerin risk primini gösteren CDS oranları dünyaya Türk ekonomisinin "güven kaybı" yaşadığı imajını veriyor.

Bu imaja rağmen Türkiye'nin tedarikte "güven" yaratma şansı oldukça yüksek değil mi?

İthalatta ek vergiler kalıcı olursa biz de sesimizi duyururuz

DİŞ Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak'a ithalatta gündeme gelen ek vergileri sorduk:

- **Hükümet, art arda listeler yayınlayarak birçok ürünün ithalatında ek vergiyi gündeme getirdi. Listelerde hammadde ve ara mal niteliği taşıyan ürünler de var. Üyelerinizden bu konuda şikayetler alıyor musunuz?**

Olpak, şu yanıtı verdi:

- **Öncelikle ülkemizdeki üretimi olumsuz etkileyen ürünler de söz konusu listelerde yer alırken konuyu Ticaret Bakanlığımıza iletiyoruz. Bu şekilde listelerde düzeltmeler yapılabilir. Ardından ekledi:**

- **Zaten ithalata getirilen ek vergiler geçici uygulama olarak devreye giriyor. O listelerin kalıcı olacağını sanmıyoruz. Eğer Deprem Vergisi gibi kalıcı hale gelirse, biz de sesimizi yükseltiriz. Bunu sesimizin tonu anlamında söylemiyorum. Sadece talepleri iletmeyi kastediyorum.**

Yerel parayla dış ticaret, arı kovanına çomak sokmak gibi

DEİK Başkanı **Nail Olpak**, sorular üzerine yerel paralarla dış ticaret adını söyle değerlendirdi:

- **Yerel paralarla dış ticaret yapmaya yönelmek, bir anlamda arı kovanına çomak sokmaya benziyor. Çünkü, dünyadaki referans para birimine karşı bir adım atmış oluyorsunuz.**

Yerel parayla ticaretin özendirilmesine yönelik stratejileri konu alan 5 ayrı buluşma gerçekleştirdiklerini belirtti:

- **Çin ve Rusya ile yerel para bazlı ticaret, ancak birbirine denk gelen bölümleri için olabilir. Yerel para ile ticaretten ben ümitliyim. Ancak, kademe kademe yol almak gerekiyor.**

1 trilyon Euro'luk 'yeşil yaşam' gündeme geliyor

DEİK Başkanı **Nail Olpak**, önümüzdeki dönemde dış ticarette gündeme gelecek önemli konu başlıklarından birine işaret etti:

- **Avrupa Birliği (AB) yeşil yaşam olarak da değerlendirebileceğimiz "European Green Deal" için takvim belirleyecek. AB ülkelerine ihracatta "yeşil standartlar" devreye girecek. AB'nin "European Green Deal" için 1 trilyon Euro'luk bütçeyi ortaya koymasının söz konusu olacağını belirtti:**

- **Ticaret Bakanlığımız bu konu üzerinde çalışıyor. Türk İş dünyası olarak da en hızlı şekilde hazırlanıp, üretimin her alanında "yeşil standartlar"ı yakalamalıyız.**

Turkey must 'prepare for European green deal'

Barçın Yinanç - ISTANBUL

Turkey needs to prioritize sooner rather than later the European Green Deal, the EU's roadmap to tackle environmental challenges, if it wants to avoid being hit by a new barrier in its trade with Europe, according to Turkey's top business diplomat.

"The European Green Deal will be one of the most important topics in Turkey's foreign trade agenda in the period ahead; it is not a side issue, but a key topic for us to discuss," Nail Olpak, the president of the Foreign Economic Relations Board (DEİK) of Turkey, said yesterday.

The Green Deal aims to make Europe a carbon-neutral continent through a transition to climate and environment-friendly production. However, in order to avoid harming European competitiveness, the EU is seeking to impose a carbon tax on imports, which could hurt Turkey's trade with its biggest trade partner.

"We need to work to reach green standards in each phase of the production," said Olpak. "EU countries are preparing ardently, as the Turkish business community, we should also get prepared," the DEİK president told journalists.

"We might face a non-tariff barrier and when it happens it won't help to cry," he added.

When asked about the taxes introduced during the pandemic to imports and whether this means a process of self-isolation for Turkey, Olpak said, "I see this as part of the glocalization process. The urgent priority currently is to stand on our feet, to pass this period with the least possible damage. I believe the restrictions brought to imports will not be permanent. Otherwise, we would be the first to raise our voice."

Olpak said the Turkish trade community is demanding the set-up of Turkish logistical centers in different regions in the world.

Sürecin kazananı muhatabına güven veren ülkeler olacak

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı **Nail Olpak** ile salgının hepimizi eve kapatdığı ilk haftalarda dijital platformda buluşmuş ve DEİK'e bağlı **146 iş konseyinin** böyle bir ortamda nasıl çalıştığı, sorunların nasıl giderildiğini konuşmuştu. Olpak o gün, "**Biz işleri askıya almadık**"

Selale KADAK

demis ve sağlıklı ilgili tüm tedbirleri alarak iş insanlarının ticaret yaptıkları ülkelerle ilişkileri devam ettirdiğini anlatmıştı.

Dün üç ayın değerlendirilmesini yapmak için yeniden online toplantıda kendisiyle buluştuğumuzda öğreniyoruz ki DEİK, **iş konseyleri**, bakanlar, büyükelçi ve ticaret müşavirleriyle **450**'ye yakın dijital toplantı yapmış. Oyle ki sadece **Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan** ile de beş defa **iş konseylerini** buluşturmaya başlamış.

Böylece her buluşmada salgın nedeniyle sıkıntıya giren işlerin telardan yoluna girmesi için ortaya çıkan sorunların önemli bir kısmı da hızla etkin isimlere iletilerek çözülmüş.

Olpak, salgın başında en tedirgin oldukları konuların finansman ve destekler olduğunu ancak gelinekte genel anlamda finansal destekler konusunda iş aleminin mutlu olduğunu, üyelerden en başlarda gelen şikayetlerin destek paketleri devreye girince sona erdiğini söylüyor.

Nail Olpak, "Vergi vb yükümlülüklerin ertelenmesi, kısa çalışma ödeneği, işe devam kredisi, çek kredisi, esnafa ve KOBİ'ye özel destek paketlerin sonuçlarını şu anda görüyoruz" diyor.

DEİK Başkanı özellikle de sözü çek kredisine getirip, "**Ödenmeyen çek ve senet krizi yaşamadık. Çok ciddi bir bombaydı. Bu krizi yaşayabiliydik. Biz mart sonunda bu önemli durumu gündeme getirdik. Bakanlarımız konuya hızlıca çözüm getirdi. Çek kredisi neticesinde ne bir sistimsel oldu ne de bir sıkıntı yaşandı**" diye konuşuyor.

Peki haziran ayını bitirdiğimiz şu günlerde ihracatta nasıl bir tablo oluşuyor? **Nail Olpak,** nisan ve mayıs ayının benzer ihracat düşüşüyle kapandığını, haziran ayında ise **yüzde 30** gibi bir artışın rakamlara yansımaları beklendiklerini söylüyor ve "**Hale istediğimiz noktada değiliz, ihracat kaybı azalarak gidiyor. Temmuzun daha iyi sonuç vereceğini bekliyoruz**" diyor.

Hepimizin bildiği gibi dünya ekonomisi 2020 yılını kayıpla kapatacak ancak **Nail Olpak,** "**Türkiye'nin yılı az da olsa pozitif büyümeyle kapatacağını düşünüyorum**" diyor.

Olpak'a göre salgın sonrası dönemin iki yeni parametresi **güven ve tedarik zinciri**. "**Bugüne kadar ölçek ekonomisini konuşurken, bugün geldiğimiz noktada ulaşılabilirlik ve tedarik zincirinin kopmamasını konuşuyoruz**" diyor.

Türkiye'nin böyle bir dönemde Çin'e alternative bir üretim üssü olabileceği ihtimaline de değinen Olpak, "**Bu sürecin kazananları muhataplarına güven veren ülkeler olacak**" diyor ve ediyor: "Ancak süreci doğru okumalıyız, önümüzdeki dönemde özellikle Afrika gibi üçüncü bölge ve ülkelerde Türkiye-Çin olarak iş birliği yapabiliriz. ABD'li Senatör Lindsey Graham ile gerçekleştirdiğimiz webinarda 100 milyar dolarlık ticaret hedefinin bir adım ötesine geçilerek, ABD ile Türkiye arasında yeni bir STA hedefinden söz edildi. Bu yeni STA gündemli ilk kez bu kadar üst seviyede konuşuldu. Türkiye'nin lojistik üstünlüğünü kaybetmemesi lazım. Türkiye, Kuşak ve Yol üstündeki orta koridorda demir yolu hattı üzerinde lojistik bir üs olabilir. Kuşak ve Yol Projesi, lojistik açıdan Türkiye için riskler barındırmıyor."

Son olarak **Nail Olpak,** ek gümrük vergileri konusunda ise "kalıcı olduklarını düşünmüyoruz, deprem vergisi gibi" diyor ve söz konusu listelerle ilgili iş insanlarında endişe oluştuğunda bunu da ticaret bakanlığı ile görüştüklerini ve bazı değişikliklerin gündeme gelebileceğini söylüyor.

selale.kadak@sabah.com.tr

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

Milliyet

'KAPIYI AÇIN' MEKTUBU

Avrupa'ya
çağrı

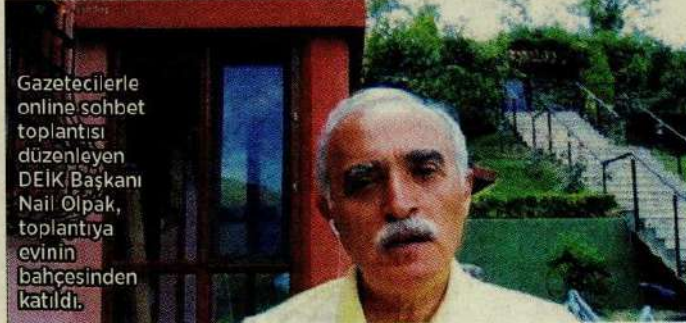
Seyahat kısıtlamasının kaldırılması için İngiltere'de bakanlara mektup yazdıklarını ve sonuç aldıklarını belirten DEİK Başkanı **Nail Olpak**, diğer Avrupa ülkeleri ile de yazışmalar yapacaklarını söyledi

Ebru
Sungur

Diş Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı **Nail Olpak**, Avrupa ülkelerinin seyahat kısıtlamasını sürdürdüğü ülkeler arasında Türkiye'nin de bulunmasının önüne geçmek için adım atacaklarını açıkladı. "Normalleşmek için kapıların açık olması lazım" diyen Olpak, İngiltere'de iki bakana mektup yazarak konuyu aktardıklarını, çabalarına olumlu sonuç aldıklarını söyledi. Diğer Avrupa ülkeleri ile de benzeri yazışmalar yapacaklarını belirten Olpak, "Elbette bunlar kopyala yapıştır mektuplar olmayacak. Çünkü her ülkenin özelinde talepler farklılaşıyor" diye konuştu.

Olpak, pandemi sürecinde devletin iş dünyasına sağladığı desteklerin sonuçlarının alındığını, bugün Ankara'da Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde toplanacak Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) toplantısında gelişmeleri değerlendireceklerini anlattı.

Gazetecilerle online sohbet toplantısı düzenleyen DEİK Başkanı **Nail Olpak**, toplantıya evinin bahçesinden katıldı.

Kıdemin yükü

İş hayatıyla ilgili önemli gündem maddelerinden olan kıdem tazminatı konusuna da değinen Olpak şunları söyledi: "Kıdem tazminatı 25 yıldır sivil toplumun

gündeminde. Kıdem tazminatı alabilen çalışanların oranı ortada... Bu konu, daha yürüyen bir sisteme bağlanmalı, sorun çözülmeli."

Olpak, düzenlemenin kamuoyuna yansıyan halinin, işverenin bu konudaki yükünü artıracak olduğunu gösterdiğini de sözlerine ekledi. Kovid-19'un meslek hastalığı olarak iş mevzuatına girmesi olasılığını da değerlendiren Olpak, "Kovid-19 iş hastalığı olursa hiçbir işletme ayakta kalamaz" dedi.

100 günde 450 online toplantı

DEİK Başkanı **Nail Olpak**, "Salgında 'İşlerimizi askıya almıyoruz, istihdamımızı koruyoruz' söylemiyle hareket ettik. 23 Mart'tan bugüne kadar 450 online toplantı gerçekleştirdik" dedi. Online toplantıların, fiziki toplantılardan daha verimli olduğunu vurgulayan Olpak, "Trafik gibi mazeretler de elimine edildi" diye konuştu. Olpak, bugünkü YOİKK toplantısı için de Ankara'ya kara yoluyla gideceğini belirterek, "Böylece yolda da bir online toplantıya katılabileceğim" dedi.

100 milyar \$ hedefi için yeni çalışma başladı

24 Haziran'da ABD İş Konseyi TALK'in Transatlantic Talks seminerinde ABD'li Senatör Lindsey Graham'ı konuk ettiklerini hatırlatan Olpak, Graham'ın Türkiye ile ABD arasında serbest ticaret anlaşması yapılabileceğini dile getirmesinin son derece önemli olduğunu söyledi. Olpak, bu toplantının ardından iki ülke arasındaki ticaret hacmini 100 milyar dolara ulaştırma hedefi için yeni bir çalışma başlattıklarını belirtti.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

AKŞAM

Yeni dönemin alternatif üretim üssü Türkiye

Güven ve tedarik zinciri öne çıkacak

Yeni dönemde güven veren ülkelerin kazanacağını belirten DEİK Başkanı Olpak, "Türkiye, Çin'e alternatif bir üretim üssü haline gelebilir. Özellikle Afrika gibi üçüncü bölgelerde Türkiye-Çin olarak işbirliği yapabiliriz" dedi.

TÜRKİYE'NİN pandemi döneminde gösterdiği başarılı performansla hem üretim hem de tedarik alanında gelecek dönemde daha da öne çıkması bekleniyor. Yaşanan gelişmeleri değerlendiren Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, "Önümüzdeki dönemin yeni parametreleri güven ve tedarik zinciri kavramları olacak. Bugüne kadar ölçek ekonomisini konuşurken bugün geldiğimiz noktada ulaşılabilirlik ve tedarik zincirinin kopmamasını konuşuyoruz. Bu sürecin kazananları ise, muhataplarına güven veren ülkeler olacak. Türkiye, elbette Çin'e alternatif bir üretim üssü haline gelebilir.

Sanal fuarlar işe yaradı

BU süreçte iş dünyasının gündemine giren 'sanal fuarcılık' konusuna da değinen Olpak, "İş dünyası olarak, Ticaret Bakanlığımızın imza attığı, yeni normal şartlarda dijital ticaret, e-gümrük ve sanal fuarcılık gibi adımlardan son derece memnuniyet duyuyoruz" diye konuştu.

Ancak süreci doğru okumalıyız, önümüzdeki dönemde özellikle Afrika gibi üçüncü bölge ve ülkelerde Türkiye-Çin olarak işbirliği yapabiliriz" ifadelerini kullandı.

SADECE İŞ KONUŞUYORUZ

"Dünya ekonomisi 2020'yi kayıpla kapatacak" diyen Olpak, "Türkiye'nin yılı az da olsa pozitif büyümeye kapatacağını düşünüyorum. Devletimizin ve hükümetimizin sunduğu destek

paketleriyle hızlı geri dönüşler aldık. Ve kısmi olumsuzluklara rağmen artık sadece iş konuşmaya başladık. Ve en önemlisi de iş dünyası olarak katıldığımız toplantılarda sadece günü değerlendiriyor, gelecekte neler yapabileceğimizi konuşuyoruz" diye konuştu.

'Yeşil' standartlara hazırlanmalıyız

NAIL OLPAK, şöyle konuştu: "Önümüzdeki dönemin şartları içinde kamu yönetiminin iş hayatımızdaki ağırlığının daha da artacağını düşünüyoruz. Önümüzdeki dönemde Türkiye'nin dış ticarettaki en önemli konu başlıklarından biri ise 'European Gre-

en Deal' olacak. Yeşil yaşam olarak da değerlendirebileceğimiz bu konu çerçevesinde; üretimin her alanında yeşil standartları yakalamak için çalışmalıyız. AB ülkeleri çok sıkı şekilde, bu standartlara hazırlanıyor. Türk iş dünyası olarak biz de, en hızlı şekilde bu sürece adepte ve hazırlıklı olmalıyız."

Nail Olpak

Türkiye

DEİK BAŞKANI OLPAK:

YILI POZİTİF KAPATIRIZ

"Destek paketleri ile hızlı geri dönüşler aldık ve kısmi olumsuzluklara rağmen artık sadece iş konuşmaya başladık" diyen DEİK Başkanı **Nail Olpak**, Türkiye'nin yılı az da olsa pozitif büyümeyle kapatacağını söyledi.

ONUR ÇELGİN

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı **Nail Olpak**, dünya ekonomisinin 2020'yi kayıpla bitireceğini, Türkiye'nin ise yılı az da olsa pozitif büyümeyle kapatacağını belirterek "Devletimizin ve hükümetimizin sunduğu destek paketleri ile hızlı geri dönüşler aldık ve kısmi olumsuzluklara rağmen artık sadece iş konuşmaya başladık" dedi. Pandemi döneminde 450 online toplantı gerçekleştirdiklerini, yerel paraıyla ticaretin özendirilmesine yönelik Çin, Ma-

lezya, Hindistan, Japonya ve Kore ile **Konseyler**in online toplantılar yaptığını anlatan Olpak "Önümüzdeki dönemin yeni parametreleri güven ve tedarik zinciri kavramları olacak. Batı ülkeleri daha yakın ülkelerden tedarikçi tercih edecekler. Bu sürecin kazananları, muhataplarına güven veren ülkeler olacak. Türkiye, Çin'e alternatif bir üretim üssü haline gelebilir. Ancak süreci doğru okumalıyız, önümüzdeki dönemde özellikle Afrika gibi üçüncü bölge ve ülkelerde Türkiye-Çin olarak iş birliği

yapabiliriz" değerlendirmesini yaptı.

EK VERGİLER KALICI OLMASIN

İthal ürünlere gelen ek gümrük vergilerinin kalıcı olacağını düşündüğünü belirten Olpak, iş dünyasının talebinin bu vergilerden önce haberdar olmak ve deprem vergisi gibi kalıcı olmaması olduğunu dile getirdi. Yayınlanan listelerde düzeltilmeler de yapıldığını anlatan Olpak "İthal ürünlere gelen vergiler için kapama olarak gümrük var. Mevcutlu ayakta tutmak için ne gerekiyorsa o yapılacak. Salgının bize dayattığı bir süreç olarak görmek lazım. Türkiye, tedarik zincirini kopartmadan ayakta kalabilmek ve pandemiyi ekonomik zararlarına en aza indirmek için tüm enstrümanları kullanıyor. Önümüzdeki dönemin şartları için de kamu yönetiminin iş hayatımızdaki ağırlığının daha da artacağını düşünüyoruz" ifadelerini kullandı. Türk iş dünyasının yurt dışında ticari lojistik merkezleri ve yerel bankacılık sistemlerinin kurulmasını talep ettiğini kayd eden Olpak, önümüzdeki dönemde Türkiye'nin AB ile dış ticarettaki en önemli konu başlıklarından birinin "European Green Deal" olacağını belirtti. Olpak "Yeşil yaşam olarak da değerlendirilebileceğimiz bu konu çerçevesinde, üretimin her alanında yeşil standartları yakalamak için çalışmalıyız" diye konuştu.

ABD'den STA önerisi

■ ABD İş Konseyi **ITAT**'in Transatlantic Talks seminerinde ABD'li Senatör Lindsey Graham'ın misafiri olduklarını anlatan Olpak "Graham 100 milyar dolarlık ticaret hedefinin bir adım ötesine geçerek, ABD ile Türkiye arasında yeni bir STA (Serbest Ticaret Anlaşması) hedefinden söz etti. Bu yeni STA gündemi ilk kez bu kadar üst seviyede konuşuldu" dedi. Olpak, S-400'un pazarlık konusu olduğunu ifade ederek ABD'ye hiç gündeme gelmeyen STA'nın pazarlığın bir boyutu olduğunu ifade etti.

İpek Yolu Projesi risk

■ Çin'in Bir Kuşak ve Bir Yol (İpek Yolu) Projesi'nin lojistik açıdan Türkiye için riskler barındırdığını anlatan Olpak "Çin, bu konuda kararlı. Bunun önüne blok koyacak gücümüz yok. Buradaki zararı nasıl minimize edip faydamıza çeviririz ona bakıyoruz. Bu işten pay alabilmeye çalışmak... Bunu yapmadığımız takdirde ihracatın yüzde 50'sini AB'ye yapan Türkiye için 'Bir Kuşak ve Bir Yol' risk oluşturuyor" ifadelerini kullandı.

Kıdem, yürüyen bir sisteme bağlanmalı

■ Pandemi döneminde verilen desteklerle iş dünyasının talebinin karşılandığını anlatan **Nail Olpak** "Kısa Çalışma Ödeneği (KÇÖ) devam etmeyecek gibi görünüyor ama işten çıkarmama sürececek. Normalleşiyoruz diye KÇÖ'yü kaldırıyorsa işten çıkarmaya ilgili düzenlemeyi de buna göre değerlendirelim" dedi. Kıdem tazminatında kazanımlardan vazgeçilmesini ancak daha yürüyen bir sisteme bağlanmasının ihtiyaç olduğunu anlatan Olpak ayrıca, Covid-19 iş kazası olarak kabul edilirse hiçbir işçinin ayakta kalamayacağını savundu.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

Yeni Şafak

Salgında çalışmalar hız kesmedi

Nail Olpak

Slagin sürecinde atılan adımları ve iş dünyasının gündemini değerlendiren **DEİK** Başkanı **Nail Olpak**, sanal diplomasinin hız kazandığını aktardı. Sürec boyunca devlet tarafından sağlanan desteklere de değinen Olpak, “Verilen desteklerin sonuçlarını görüyoruz” dedi.

Diş Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı **Nail Olpak**, salgın süresince gerçekleştirdikleri çalışmalar hakkında konuştu. Salgınla birlikte ‘Evdekal’ sürecinin en başından bu yana “Önce İnsan Sağlığı”, “İşlerimizi askıya almıyoruz”, “İşletmelerimiz ile çalışanlarımızın sağlığını ve istihdamımızı koruyoruz” söylemiyle hareket ettiklerini aktaran Olpak, “Evden çalışmaya başladığımız 23 Mart tarihinden bugüne kadar 450 online toplantı gerçekleştirdik” dedi. Online Ticari Diplomasi faaliyetlerinin tüm hızıyla sürdüğünün de altını çizen **Nail Olpak**, sağlıktan lojistiğe, dış ticaretten turizme kadar pek çok stratejik konu başlığı ile alanında uzman

olan küresel isimlerle biraraya geldiklerini ifade etti.

ÖNEMLİ DESTEK ADIMLARI ATILDI

Bu dönemde gerçekleşen bir önemli adımın da Ticaret Bakanlığı’nın sanal etkinliklere verdiği destekler olduğunu vurgulayan Olpak, “Sanal fuar uygulamaları da başladı ve öyle görünüyor ki bundan sonra hem fiziki hem sanal uygulamalar birlikte ilerleyecek. Devamında da sanal B2B uygulamaları için verdiği destekler aynı ölçüde önemli oldu. Orada da mix faaliyet sürececek görünüyor” dedi. Salgın süresince finansman ve destekler konusuna da değinen Olpak, “Genel anlamda finansal

destekler konusunda biz mutlu olduk. Sonuçlarını görüyoruz” diye konuştu.

TÜRKİYE POZİTİF TARAFTA

Sunulan destek paketleri ile hızlı bildirimler aldıklarını aktaran Olpak, şunları söyledi: “Artık sadece iş konuşmaya başladık. Önümüzdeki dönemin yeni parametreleri güven ve tedarik zinciri kavramları olacak. Bu sürecin kazananları, muhataplarına güven veren ülkeler olacak. Türkiye, elbette Çin’e alternatif bir üretim üssü haline gelebilir. Ancak süreci doğru okumalıyız, önümüzdeki dönemde özellikle Afrika gibi üçüncü bölge ve ülkelerde Türkiye-Çin olarak iş birliği yapabiliriz.”

Aydınlık

KURULUŞ: 1991

YATAN - EMER - HANCI

**DEİK BAŞKANI
OLPAK
SORULARIMIZI
YANITLADI**

İçe kapanma değil Tedbir sürece uygun

İthalat rejimindeki değişime 'içe kapanıyor' diye bakmanın yanlış olduğunu söyleyen Olpak, 'İş dünyası olarak kalıcı olmayacağını düşünyüyoruz. Salgının dayattığı bir süreç olarak görmek lazım' dedi. Olpak, Batılı dev şirketlerin kurtarma adı altında kamulaştırıldığını, merkez bankalarının görev tanımlarının değişmeye başladığını dikkat çekti

**Mısır'da
mevcut
yatırımlarda sıkıntı
yok**

MISIR ile siyasi gerginliğin bu ülke ile ticari ilişkileri nasıl etkilediğini **DEİK** Başkanı sorduğumuzda, şu bilgileri verdi: "Mısır'da bizim firmaların ciddi yatırımları var. **Koç** Başkanı da yatırımları var. Siyasi ilişkilerimizin olumsuzluğundan, mevcut yatırımlar etkilendi. Ama ilave iş alabilme konusunda olumsuzluk, bu kaçınılmaz sonuçtur."

**Yerel paralarla ticaret
arı kovanına çomak
sokmaktır**

TİCARET Bakan Yardımcısı Gonca Batur Yılmaz öncülüğünde, Çin, Malezya, Güney Kore gibi ülkeler ile yerel paralarla ticaret konusunda toplantılar yapıldığını hatırlatan **DEİK** Başkanı, "Yerel paralarla ticaret; zıltı yare dokunmak" Geçerli para sistemi, SWIFT dışında işlem yapmak isterseniz, an kovanına çomak sokmaktan söz ediyoruz. Bu o kadar kolay değil bir anda ola ki bir araya gelip, 'Üçüncü neye ihtiyaç duyuldu, gel el sıkışalım' denir. Ama buradaki çomak nereden sesinin geleceğini görenek, kademe kademe gidilmesi lazım. Ümitliyim, bu işler böyle başlar. Dinamikleri iyi ifade ederseniz karşının da menfaatlerini korursanız, atarak devam ediyor" diye konuştu. ABD ile 100 milyar dolarlık ticaret hacmi konusunda yaptıkları çalışmanın bir benzerini AB ile ticaret ve Asya Pasifik ile ticarete de yapmak için hareketi geçtiklerini açıklayan Olpak, "S-400'leri almamak bu 100 milyar dolar gündeme gelir miydi?" diye sordüğümüzde, "Uluslararası ilişkiler bir elle, el sıkışırken bir taraftan yumruk sokmak gibi" ifadelerini kullandı.

RECEP ERÇİN

DEİK Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı **NEOL OLPAK**

Türkiye'nin son dönemde ithalat rejimindeki değişimlerin içe kapanma olmanın, aynı adımların pandemi sürecinin bir yansıması olarak değerlendirildiğini ifade etti. Başkan Olpak, "gümrük vergilerinin arttırılmasıyla birlikte bir kesimin 'Türkiye içe kapanıyor' söylemlerinin iş dünyasında nasıl yankılandığını sorarak, Dönemsel olarak uygulamaya içe kapanma olarak bahalabileceğini fakat globalleşmeden globalleşmeye (yerel koşullara uyum sağlama) evrilen süreçte bu kılması gerektiğini anlatan Olpak, şunları söyledi: "Öncelik mevcudu ayakta tutabilmek. Tedarik zincirini koparmadan, bütün kurumlarda en az zayıfla kalabilmek. Kısıtlama ise koşturma... Türkiye'de ilk defa sınav var diye sokmaya çıkmaya başladık. Neye çıktı? Hastalığa sınavı birleştirip insanların sokacağı ekstremsi ne oldu? diye ortaya konuldu. Türkiye içe kapanıyor, sıkıyönetim mi getirecek diye bakarsak yanlış bakış açısı olur. İş dünyasının ithalat yönelttiği değerlendirilmesi; depren vergisi gibi kalıcı olmayacağını düşünüyoruz. Oyle olursa biz yüksek sesle dile getiririz. Ama dünyada da devletlerin hayatınızdaki yerini artıracak. Koca koca Batılı şirketlerin kurtarma adı altında kamulaştırıldığını görüyoruz. Hatta merkez bankalarının klasik görevler dışında işte FED yatırım fonlarından söz ediyor. Fotoğraflı böyle okumak lazım. Bunu sadece Türkiye'nin tercihi gibi görmek yanlış olur. Salgın bize dayattığı veya öğrettigi bir süreç olarak görmek lazım."

GREEN DEAL TARİFE DİŞİ ENGEL

Türkiye'nin sanayi faaliyetleri ve faaliyetleri ticari ilişkilerinin pandemi sürecinde de yoğunlaştığına işaret eden Başkan Olpak, "İçe kapanıyor muyuz, kapanmıyor muyuz? AB'nin bundan önce başlattığı European Green Deal diye bir karar var. Bunun için bir trilyon avrodan söz ediliyor. Bunun şartlarına uygun altyapıya sahip değiliz, muller gelecek ama gümrük kısıtlamaları olacak. Bu tarafta da bir engel. Bunun bize Kuvvet Yılında daha büyük bir etkisi olacak. AB uygulamaya başladım sen de uygulamayın deyince, alırsak, sıralamak imkanı olmayacak. Önemli konu bağlandıktan bir bu olacak. Onların bütçelerinden alarak kendi iç-

**ABD'nin asıl
derdi 5G!**

ABD ile Çin arasında pandemi öncesi başlayan çekişmeye değerin **DEİK** Başkanı, özete şunları ifade etti: "Biz birinin yanında diğerinin karşısında olmayacağız. Çin buraya kendi haliyle gelmedi. Elbette bir devlet adı var ama bütün gelişmiş ülkeler bizzat şirketleriyle orada yer aldılar. ABD de 'ben Çin ile ticari ilişkilerimi durduracağım' demiyor. Bunu lehine çevirmeye çalışıyor. ABD'li Senatör Lindsey Graham ile yaptığımız toplantıda 'hedef 100 milyar dolarla kalınmalı, serbest ticaret anlaşması (STA) olmalı' dedi ama Suriye, S-400 konusunu dile getirdi. Bunun yanında 5G teknolojisi ve Huawei ilişkilerini devreye koydu. ABD, Çin ilişkilerinde rakamsal boyutta değil 5G'yi önemsiyor. Çin Huawei ile ön almış durumda. ABD, Çin'i frenlemek istiyor. 'Müttefiklerimizin 5G'de bizimle çalışmasını isteriz' dedi. S-400 konusu da ciddi bir pazarlık konusu. Bu bir pazarlık konusu, pazarlıkta kimin neyi ne kadar götüreceğini görüyoruz. Yaptırımları kenarda bir tehdit unsuru olarak görüyorsunuz. STA'dan söz etmesini de önemli görüyorum."

miz-
de bu dönüşümü
sağlayabiliriz" ifa-
delerini kullandı.

**ÇİN İLE
İŞBİRLİĞİ
VURGUSU**

Sobhet sırasında **DEİK** Başkanı Olpak, Çin Kuvvet Yolu projesinin Türkiye için bir tehdit olmayacağını da soruldu. Hatırlatılacağı üzere, **DEİK** bu konuda detaylı bir rapor hazırlamıştı. Çin bu konuda kaniye olduğunu ve Türkiye'nin onun önüne engel koyacak gücü olmadığını belirten Olpak, şu görüşleri dile getirdi: "Buradaki zarar nasıl minimize edip faydamıza nasıl çeviririz? Kuzeyden giden yol bile dokunmuyor, güneydeki de dokunmuyor. Orta koridor var. Çinden kalkan tren Avrasya Tüneli'nden geçti. Bizim lojistik istatistikimizin emrinden almışcağı bir süreç. Gemi ile 40-45 günde ulaştığı Avrupa'ya 12-13 günde ulaşı. Bir hatbaya indirmenin derdinde. Yapılması gerekcek; oraya giden vagonlar boş dönmeyecek birileri dolduracak. O birileri içinde olmak. Burayı bir lojistik üs olarak değerlendirebiliriz, ek serbest bölgelerle bu işten pay alabilemeye çalışmak, bunu yapmadığımız takdirde ihracatımız yüzde 50'ini AB'ye yapan Türkiye için Kuvvet Yolu risk oluşturmuyor. Olpak, yeni süreçte Çin'e alternatif pazarların ön plana çıkacağını ilişkin değerlendirmeler üzerine de, "Çin'e alternatif ürünlerimizi koymak zorundayız ama Çin'de oyun dışı kalıyacağımız için Çin ile işbirliği anlamında görüşmeler yapıyoruz. Sonuçlanmadığı için yorum yapamayacağımız" dedi.

Normalleşme varsa 'işten çıkarma' kalkmalı

PANDEMI sürecinde Kuvvet Yolu (KYO), vergi, prim eteklemeleri, uygun koşullu kredi gibi desteklerin iş dünyası açısından memnuniyetle karşılandığını kaydeden Olpak, "KYO devam etmeyecek gibi görünmüyor ama işten çıkarma yasası süreci, KYO kaldırılırsa normalleşme olduğu için kaldırılıyordu. O zaman normalleşiyorsak, kendisi ayrılan bir insanla bile anlaşılabiliriz. Bunun dengelenmesi gerektiğini düşünüyorum" dedi. "Amacımız işçi çıkarmak değil ama normalleşmeyi konuştüğümüz süreçte normalleşiyoruz diye KCO'yu kaldırmak işçi çıkarmamın da kaldırılması gerekir" görüşünü dile getiren Olpak, kademe zamanın konusunun, tasarrufları ilave yükler olduğu takdirde süratinceye bırakılmamasını istedi.

Olpak, "Sendikalar işçiler haklarından mahrum kalmadan, olmayanları faydalanabilir. Covid sebebiyle yaşananlar iş kazası, meslek hastalığı mıdır? Yarnın bu konuda gündeme gelirse hiçbir işleme ayakta kalmaz. Hayatın bedelini parayla mı düşünüyor değilseniz ama iş burası ve hatırı iş diye bir şey kalmaz" diye konuştu.

Bakanlarla sıkı temas

Dün videokonferans yoluyla düzenlediği toplantıda ekonomi gazetecilerinin sorularını yanıtlayan **DEİK** Başkanı Olpak'ın verdiği önemli mesajlardan biri de ilgili bakanlıklar ile ilişkiler konusundaydı. Genel ticareti ilgilendiren bir konuda acil çözüm bekleyen bir sorunu Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın kabine toplantısında olmasına rağmen yazışma yoluyla çözüldüğünü, yine Hazine ve Maliye Bakanı Dr. Berat Albayrak'ın başta çek kredisi olmak üzere, pandemi sürecinde dü-

nyanın taleplerini ivedilikle çözüme kavuşturduğunu anlatan Olpak, bu anlamda verilen destekler ve atılan adımlar hususunda iş dünyasının memnun ve müteşekkiri olduğunu söyledi. Paketlerin geneline bakınca iş dünyasının kendisine gelen geri dönüşler, mesela çek kredisi sayesinde, ödenmeyen çek ve senet krizi yaşanmasını önüne geçildiğini belirten Olpak, destek paketleri hususunda yaptıkları 460 toplantıda bu yönde olumlu dönüşler aldıklarını anlattı.

**DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD**